

DR. ING. DAN VASILACHE

GUVERNAREA ELECTRONICĂ

O INTRODUCERE

- ◆ Societatea informațională. Guvernarea electronică, **eGuvernare**,
și serviciile publice electronice, **eServicii**
- ◆ Administrarea publică electronică, **eAdministrare**
 - ◆ Sănătatea electronică, **eSănătate**
 - ◆ Învățământul electronic, **eÎnvățământ**
 - ◆ Cultura electronică, **eCultură**
 - ◆ Justiția electronică, **eJustiție**
 - ◆ Democrația electronică, **eDemocrație**
- ◆ **Strategii**, metodologii și tehnologii de implementare a eGuvernării
 - ◆ **Tehnici** de securitate și autentificare
 - ◆ **Strategii naționale** de implementare a eGuvernării
- ◆ **Tehnologii XML** pentru interoperabilitatea eServiciilor – SOA, WS, SWS, ebXML

2008

Prefață

Globalizarea și evoluția rapidă a tehnologiei informației și a comunicațiilor aduc schimbări fundamentale în toate aspectele societății. Potențate de creșterea așteptărilor cetățenilor și a mediului privat, schimbări similare se produc și în administrație.

Utilizarea tehnologiei în sprijinul activității guvernamentale poate contribui la existența unei administrații publice mai accesibile, mai rapide, mai ieftine și mai eficiente. Guvernarea electronică înseamnă nu doar schimbări tehnologice, ci și culturale și organizaționale ale administrației. Toate agențiile publice trebuie să găsească noi metode de lucru și să învețe ce înseamnă o organizație guvernamentală în era informațională. E-guvernarea nu se realizează doar prin simpla adăugare a literei "e" la guvernare. Ea trebuie să pună accent pe procesul guvernării în sine, și nu pe IT; pe cetățeni și pe nevoile lor, și nu pe computere; pe transformarea proceselor, și nu pe translatarea lor; pe oameni, și nu pe sisteme.

Lucrarea "*Guvernarea electronică. O introducere*" reprezintă o noutate pentru problematica guvernării electronice, completând totodată o lacună importantă în bibliografia românească a teoriilor din acest domeniu de mare interes.

Cartea prezintă direcția de dezvoltare a informatizării procedurilor administrative, noile oportunități create de serviciile electronice, asistând astfel cititorul în definirea căii pe care trebuie să o urmeze un funcționar public din secolul al XXI-lea pentru a utiliza cu succes instrumentele vaste ale e-guvernării.

Bogată în studii de caz, lucrarea dr. ing. Dan Vasilache este o inițiativă așteptată de un public extins. Publicarea ei este justificată de întrebările frecvente pe tema e-guvernării, care în fapt denotă unele reticențe privind operaționalitatea sistemelor de plată online, posibilitatea utilizării semnăturii electronice sau a depunerii certificatelor fiscale prin Internet, costul de întreținere a acestei facilități și nu în ultimul rând, reticențe privind nivelul de securitate al noilor aplicații. La nivelul administrației centrale, problematica e-guvernării se axează pe definirea și soluționarea unor termeni precum uzabilitate, deschidere către sistemele de plată electronică, interes intern, promovare și comunicare, securitate.

Valorile acestei cărți sunt multiple, atât pentru cititorul simplu care dorește să afle ce este e-guvernarea, cât și pentru profesioniștii care doresc să contribuie direct la dezvoltarea serviciilor publice electronice. În același timp, lucrarea este un manual excepțional pentru cursurile de administrație publică, ca și pentru cei ce se pregătesc să

introducă serviciile electronice și în celelalte domenii ale eGuvernării, cum ar fi în sănătate, învățământ sau justiție.

Sperăm ca principiile de bază prezentate în carte vor aduce schimbarea necesară de viziune în rândul specialiștilor și conducătorilor din instituțiile publice centrale și locale, astfel încât cetățenii și mediul privat să poată beneficia în cel mai scurt timp de o administrație publică eficientă și modernă.

Zoltan Somodi

*Secretar de Stat
Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
Ianuarie 2008*

Mulțumiri

Mulțumirile mele se adresează către mai mulți, dar în primul rând celor de mai jos:

Domnului prof. dr. medic Gheorghe Mihalaș, președintele Societății Române de Informatică Medicală (SRIM) și al European Federation of Medical Informatics (EFMI), pentru aprecierile pozitive pe care mi le-a făcut referitor la capitolul privind eSănătatea. De asemenea și domnului medic Mihnea Orghidan pentru observațiile și sugestiile referitoare la același capitol.

Doamnei ing. Carmen Holotescu de la Universitatea Politehnică din Timișoara, Facultatea de Automatică și Calculatoare, director al companiei Timsoft, autoare în domeniu, pentru observațiile făcute la capitolul privind eÎnvățământul.

Doamnei Irina Oberlander-Târnoveanu, director adjunct al Institutului de Memorie Culturală, pentru observațiile făcute la capitolul privind eCultura.

Domnului jurist Ionuț Georgescu, director al Institutului Român de Training, pentru observațiile făcute la capitolul privind eJustiția.

Domnilor ing. Cristian Bejan și ec. Nicu Ruse pentru citirea atentă a unei mari părți (în special a celei mai tehnice) a manuscrisului acestei cărți, însoțită de observații și critici utile.

În sfârșit, dar nu în ultimul rând, domnișoarei Ioana Burducea pentru infinita răbdare cu care a descifrat manuscrisul meu și l-a introdus în calculator. Ce m-aș fi făcut altfel?

Ca urmare a tuturor acestora cartea a ieșit cu siguranță mai bună. Dacă nu a ieșit în întregime bună e însă numai datorită autorului.

Mulțumesc anticipat tuturor cititorilor care vor dori să-mi dea o sugestie, sau să prezinte o părere critică, ambele exprimate cu scopul de a îmbunătăți o eventuală a doua ediție. Mă pot contacta prin intermediul editurii.

Dan Vasilache

Ianuarie 2008

Notă către cititor

1. După cunoștința autorului lucrarea prezentă este prima carte cu caracter general și introductiv care apare în România referitoare la domeniul guvernării electronice. Cartea este, în esență, o prezentare a noțiunilor și conceptelor guvernării electronice așa cum apar acestea în lume la data scrierii ei.

Autorul este conștient de faptul că nu a putut, în limitele unei cărți cu caracter introductiv, să acopere toate problemele ce fac parte din complexul și stufosul domeniu al guvernării electronice.

Deși serviciile publice electronice oferite de guvernele majorității statelor lumii au multe caracteristici comune, modul de realizare și de prezentare a acestor servicii variază foarte mult de la țară la țară, astfel încât generalizările și abstractizările sunt relativ greu de conturat, iar exemplele din realitate devin de neînlocuit. Din acest motiv autorul a încercat, ori de câte ori i-a fost posibil, să prezinte atât concepte și modele cât mai generale, cât și o serie de exemple din realitate, alese din toate țările lumii și cu precădere din Uniunea Europeană, exemple a căror menire este de a completa și îmbogăți imaginea formată prin înțelegerea generalului cu caracter didactic.

Autorul speră astfel că a construit un început, oferind informații generale organizate și structurate, punctând și ilustrând aproape toate problemele și conceptele mai importante ale acestui domeniu dinamic, aflat în continuă expansiune în toată lumea.

2. Serviciile publice electronice sunt prezente în toate domeniile de activitate ale statului - executiv, legislativ și judecătoresc, și sunt remarcabil de variate. Vom găsi astfel de eServicii publice în administrația publică, în domeniul sănătății, al învățământului și culturii, în domeniul exercitării democrației și în domeniul justiției.

Ca urmare publicul țintă al acestei cărți este și el foarte variat cuprinzând, pe lângă studenți, și specialiști în administrație, ingineri, economiști, medici, profesori, și juriști. Autorul sugerează celor specializați într-un domeniu să parcurgă mai întâi capitolele introductive generale după care pot să treacă direct la capitolele dedicate domeniului lor de interes.

3. O parte importantă a cărții este destinată celor care implementează serviciile publice electronice la nivelul central guvernamental sau la nivelul local, și care țin seama și de o dimensiune paneuropeană a acestor servicii. Aceștia sunt specialiștii în informatică și telecomunicații care lucrează în cooperare cu specialiștii domeniului specific pentru care se elaborează serviciile, ca de pildă în administrația publică, în sănătate sau în învățământ.

Partea mai tehnică a cărții este de asemenea doar o introducere în conceptele tehnologice mai frecvent întâlnite în procesul de implementare a serviciilor publice electronice (cum ar fi de pildă tehnologiile bazate pe XML, SOA, WS, SWS sau ebXML,) și cuprinde și o trimitere bibliografică relativ bogată. Anexele 1, 2 și 3 pot fi foarte utile în pregătirea incipientă a acestor specialiști.

4. Majoritatea covârșitoare a informațiilor, tipărite sau electronice, referitoare la guvernarea electronică se află în limba engleză, sau și în limba engleză. Din acest motiv autorul a menționat frecvent, pe lângă traducerea în limba română, și expresia originală din limba engleză. Autorul crede că acest lucru va ușura mult cercetarea literaturii de specialitate de către cititorii ce vor dori să meargă mai departe în studiul acestui interesant și dinamic domeniu.

În sprijinul acestor cititori autorul a inclus în categoria bibliografie un număr însemnat de adrese de Internet ('webografie') la care se pot afla, de multe ori numai acolo, din belșug informații ale domeniului. Bibliografia și notele diverse sunt plasate la finele fiecărui capitol, în vreme ce la sfârșitul cărții se află o bibliografie generală și un index de termeni și expresii. Celor care doresc doar o trecere rapidă prin conceptele domeniului, autorul le recomandă să sară peste notele de la sfârșitul capitolelor.

Trimiterea frecventă la bibliografie este intenționată, și are drept scop oferirea posibilității de a folosi cartea nu numai pentru o primă înțelegere a domeniului ci și ca pe un instrument de lucru în vederea unei pregătiri profesionale generale în domeniu a celor interesați.

Autorul dorește de asemenea să sublinieze că nu i-a fost posibil să indice întreaga bibliografie cercetată, tipărită, și în special electronică, volumul acesteia fiind mult prea mare.

5. Conștient că dacă ar scrie cartea a doua oară ar scrie-o cu siguranță mult mai bine, autorul nu ezită să ceară cititorilor părerea, sub formă de sugestii și observații, pe care le va lua cu certitudine în considerație la o eventuală ediție a doua a cărții.
